

Återgång till arbete Bedömning av subjektiva psykosociala och miljömässiga faktorer

(Return to Work. Assessment of Subjective Psychosocial and Environmental Factors)

Elin Ekbladh

I internationellt perspektiv är antalet individer i Sverige som är sjukskrivna fortfarande på en hög nivå. För att utforma och genomföra relevanta åtgärder som stödjer den enskilde individen att återgå till arbete, behövs tillförlitliga utredningar av arbetsförmåga. Att enbart fokusera på individens funktion vid bedömning av arbetsförmåga är otillräckligt, eftersom individens egen uppfattning om sin situation visat sig vara av stor betydelse för utfallet.

Den faktor som i tidigare studier och i denna avhandling visat sig ha störst betydelse för återgång till arbete efter långtidssjukskrivning är motivation i form av individens tro på sina möjligheter att kunna klara av att återgå till arbete. En annan faktor som framkommit i avhandlingsarbetet handlar om hur individens liv utanför arbetet går att förena med ett fungerande arbetsliv, där dagliga vanor och rutiner är av vikt. Det framkom att socialt samspel på arbetet och individens egna uppfattning om värdet av det man utför är viktiga stödjande faktorer för arbetsutförande och välbefinnande på arbetsplatsen. Det som uppfattades som hindrande var när fysiska-, känslomässiga- och intellektuella krav i arbetet och avsatt tid för att utföra arbetsuppgifterna inte vara anpassade utifrån individens förmåga samt avsaknad av relevant belöning för det arbete som utförs.

Intervjuinstrumenten Worker Role Interview (WRI) och Work Environment Impact Scale (WEIS) är två bedömningsverktyg som fokuserar på individens egna uppfattning om psykosociala- och miljömässiga faktorer påverkan på arbetsförmågan. Med stöd av WRI kan tillförlitliga bedömningar av psykosociala faktorer påverkan på arbetsförmåga utföras. Med WEIS kan man identifiera arbetsmiljöfaktorer som stödjer respektive hindrar individers välbefinnande och utförande av arbete. Den information som WRI- och WEIS-intervjuer genererar är värdefull då de kan utgöra ett viktigt underlag för planering av individspecifika rehabiliteringsinsatser i syfte att stödja återgång till arbete efter sjukskrivning.

Kontaktuppgifter: Elin Ekbladh, Linköpings universitet, Institutionen för samhälls- och välfärdsstudier, e-post: Elin.Ekbladh@isv.liu.se, tel: 0768-109687

Avhandlingen är e-publicerad på: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:liu:diva-11744>